

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

ROMÂNIA
BUCUREȘTI
Bd. Libertății nr. 14
Sector 5, CP 050706
CF 4266189

Autoritate publică
autonomă
Tel.: +4 0213055356
Fax: +4 0213055354
cna@cna.ro
www.cna.ro

Decizia nr. 302 din 04.05.2023
privind sancționarea cu somație a S.C. RTV HD S.R.L.,
cu sediul în Ploiești, Str. Democrației nr. 28A,
Construcția C1, et. 2, ap. 8, jud. Prahova
CUI: 47245597 Fax: 0378.603.160
e-mail: office@rtv.net

- pentru postul de televiziune ROMÂNIA TV
București, sector 2, Bd. Dimitrie Pompeiu nr. 6A, parter

Întrunit în ședință publică din 4 mai 2023, Consiliul Național al Audiovizualului a reluat dezbaterile și analiza raportului întocmit de Direcția Monitorizare în baza sesizării înregistrate la CNA sub nr. 2044/26.02.2023 cu privire la emisiuni de știri difuzate de postul România Tv în data de 25 februarie 2023, după ce în ședința din 20 aprilie 2023 au fost vizionate secvențe din înregistrările respectivelor emisiuni.

Serviciul de programe de televiziune ROMÂNIA TV aparține radiodifuzorului S.C. RTV HD S.R.L. (licența audiovizuală S-TV 281.7/09.06.2011 eliberată la 12.01.2023 și decizia de autorizare nr. 1779.2/26.01.2023).

În urma vizionării de imagini și a analizării raportului de monitorizare, după dezbateri, membrii Consiliului au constatat încălcarea de către radiodifuzor a dispozițiilor art. 64 alin. (1) lit. a) și b) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului).

Potrivit dispozițiilor invocate:

Art. 64 - (1) În virtutea dreptului fundamental al publicului la informare, furnizorii de servicii media audiovizuale trebuie să respecte următoarele principii:

- a) asigurarea unei distincții clare între fapte și opinii;
- b) informarea cu privire la un subiect, fapt sau eveniment să fie corectă, verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință.

În fapt, postul de televiziune România Tv a difuzat în data de 25 februarie 2023, începând cu ora 15.00, emisiunea Știrile România TV, în cadrul căreia a difuzat o știre referitoare la unele lucrări de dragare desfășurate de Ucraina pe Canalul Bâstroe.

Redăm din raportul de monitorizare, conținutul audiovizual ce a făcut obiectul sesizării:
"(...) **Știrile România TV, ora 15:00**

Moderatoare: Cristina Șincai

Invitați: Gelu Vișan- analist; Artin Sarchizian- avocat; Ecaterina Andronescu- fost ministru al Educației; Dan Grecu- general în rezervă.

Titluri: **DISTRUGERILE DELTEI DUNĂRII, CE AU REFUZAT UCRAINENII; SĂPĂTURILE CONTINUĂ ÎN FORȚĂ, ANIMALELE RARE ÎN AGONIE**

În cadrul emisiunii s-au dezbătut mai multe subiecte, iar la ora indicată de petent s-au regăsit următoarele aspecte:

S3 (rep.14.58-21.33, sel.15.mp4)

Moderatoare: **Scandalul distrugerii Deltei Dunării ia amploare. Se sapă în Canalul Bâstroe, atenție, din iulie anul trecut. Ucrainenii sfidează România, în ciuda ajutorului pe care l-au primit din partea țării noastre. Avem acum o transmisiune specială din zona respectivă. Acolo este colegul meu, Costi Soare. Costi, bun găsit!**

Costi Soare: **Bun găsit tuturor! Nava din spatele meu, doamnelor și domnilor, tocmai a trecut prin Canalul Bâstroe, un canal adâncit destul de mult, contrar reglementărilor stabilite de Ucraina și**

România. Pescajul era de până la 4 metri. Această navă, așa cum o vedeți, a trecut de acest canal cu ușurință, că dacă se draghează de câteva luni sau chiar de vara trecută, cum spuneau autoritățile ucrainene pentru presa de la Kiev, atunci misiunea le este foarte ușoară. Trec cu astfel de nave mai departe, către portul Ismail. În drum este și portul Chilia Nouă, pe teritoriul Ucrainei. Acolo se încarcă cu cereale sau diverse materiale și produse de care au nevoie să le ducă mai departe din Ucraina. Este o dragă chiar situată în apropierea locului în care ne aflăm, iar alta chiar în la intrarea în Canal dinspre Marea Neagră și se acționează. Noi am urmărit traseul pe aplicația online și este un furnicar de linii roșii, ceea ce arată clar că a avut o activitate intensă. De vreo două zile, una dintre aceste două drage este trasă la mal, ascunsă, cumva, după un colț, într-o curbă, dar asta nu înseamnă că nu se poate monitoriza. Oficial, autoritățile române nu au cum să facă acest lucru, pentru că nu au reușit să trimită navele de măsurare a nivelului Dunării, a Canalului, în această zonă. Dincolo de baliză este teritoriul Ucrainei și este nevoie de un acord al autorităților pentru ca navele românești să intre și să facă aceste verificări. Evident că efectele vor fi văzute pe termen mediu și lung, o spun chiar pescarii, localnicii din zona în care ne aflăm. Nici ei nu știu ce se va întâmpla cu pescuitul, ce se va întâmpla cu flora, cu fauna, cu pădurea Letea. Vorbim totuși despre o rezervație Biosfera Delta Dunării, vorbim despre o zonă protejată, chiar și în patrimoniul UNESCO. Nu a contat prea mult acest lucru pentru autoritățile ucrainene care și-au văzut, până la urmă, interesul, să-și transporte milioanele de tone de cereale, având în vedere că porturile de la Marea Neagră sunt blocate de luni de zile de armata Federației Ruse. În continuare, așa cum vă spuneam, așteptăm și reacția autorităților române, care întârzie să apară. Nu găsesc un canal de comunicare cu cei din Ucraina.

Moderatoare: *Domnule Vișan, ce se întâmplă cu adevărat acolo? Bun, miza este una economică, încearcă să ducă pe acolo să vândă, să-și vândă marfa, ucrainenii.*

Gelu Vișan: *Nu, nu, nu! Pot să-și vândă marfa în România fără nicio problemă!*

Moderatoare: *Dar pe bani, atenție! Costă, costă dacă mergi cu barja prin alte locuri.*

Gelu Vișan: *Haideți un picuț. Noi am dat până acum sute de milioane ucrainenilor pe care îi cazăm prin România și cărora le asigurăm traiul în România, cei care au vrut să rămână. Pe noi ne costă mult mai mult, înzecit, însutit mai mult decât pe ei cu trecerea aceasta. Nu, doamnă! **Ucrainenii să știți că nu s-au schimbat odată cu războiul. Ei sunt aceiași care au fost tot timpul, aceiași care ne-au luat pământurile și care ne spun că sunt ale lor, nu au nicio treabă să spună lucrul ăsta. Ba, dimpotrivă, spun că noi am venit peste ei. Aceiași care au terorizat românii de-a lungul timpului și aceiași care sunt vecinii noștri își apără, nu numai că-și apără, nu îi interesează de România, pur și simplu. Credeți că dacă noi ne rupem gura la nivel de conducere- că e corul ăsta mondial: **viva Zelenski, trăiască Zelenski, pupă, ăștia, mâna, când zice Zelenski ceva, toată lumea sare pentru el de bine- credeți că dacă noi, în acest moment, spunem că avem în pericol Delta și că mor peștii, îi doare pe ..? Nu!** Ce mi se pare mie interesant...***

Moderatoare: *Bun! Vă rog, foarte scurt ca să avem un minut și pentru domnul Sarchizian, vă rog.*

Gelu Vișan: **Scurt, vă spun acuma, ca știri, scurt. Unu: Comisia Europeană a știut. Doi: săpăturile se fac cu acordul Comisiei Europene, cu acordul Comisiei Europene, peste capul României. România nu a știut de aceste săpături mari. Trei: S-a dus la 10 metri acolo. Patru: România... nu interesează pe nimeni de România și de ce au românii. Asta este poziția Ucrainei și poziția Comisiei Europene, în acest moment. Atenție mare, problema se pune așa. În Ucraina mor 1000 de oameni pe zi, ceea ce nu este chiar real. Ce, pe voi vă interesează de mediu? A zis-o și consilierul domnului Zelenski. Și cu asta am încheiat subiectul. Așa se ridică problema în Europa.**

Moderatoare: *Artin Sarchizian ce poate face România?*

Gelu Vișan: *Nimic, nimic!*

Artin Sarchizian: *Păi, lucrurile sunt foarte simple. Nu! În măsura în care există un tratat, în măsura în care există o convenție, dacă pe cale diplomatică nu se poate întâmpla absolut nimic, nu au decât autoritățile române să notifice în mod formal autoritățile ucrainene. Iar în ipoteza în care, de asemenea, nu se întâmplă nimic, pot merge către instanțele internaționale, inclusiv către cele arbitrare, da? Pentru că a mai fost odată un proces de acest tip cu Ucraina. Context în care se poate solicita o investigație la nivel acestui organism jurisdicțional internațional, care să analizeze ce se întâmplă și, în măsura în care este vorba despre încălcarea unei convenții încheiate între cele două state, să se adopte o soluție. Așadar, părgihii legale există, numai că trebuie, în mod evident, acționate. În mod evident această putință de a acționa aparține exclusiv autorității guvernamentale române.*

Gelu Vișan: *Tocmai ați devenit putinist, și dvs. și cu mine. Deci, dacă în acest moment scoți o vorbă împotriva lui Zelenski sau Ucrainei, ești putinist. Ați înțeles? De aceea, românilor li s-a spus foarte clar, repet, citez, **președinta Comisiei Europene, într-o discuție, a spus lucrul ăsta: ăia mor acolo 1000 de oameni pe zi și vouă vi se punte- punte de niște pelicani și nu știu ce? Asta***

este! Până ieri ne omorau cu mediul, acum ne omoară de-adevăratea, cu Delta. Asta este Uniunea Europeană în care noi suntem parte. Președintele, cu spatele la zid, Guvernul e cu spatele la zid, ministerele îs cu spatele la zid, pentru că de la Comisia Europeană li s-a dat verde. Ce spune Zelenski în lumea asta și în Europa este literă de lege. Legea este Zelenski,.

Moderatoare: O să vedem!

În continuare s-a discutat despre protestele pentru negocierile de pace dintre Ucraina și Federația Rusă, care au avut loc în diverse părți ale lumii.”

După analizarea raportului, în urma dezbaterilor, membrii Consiliului au constatat că, știrea referitoare la lucrările de dragare ale Canalului Bâstroe de către Ucraina, difuzată de serviciul de programe România TV în cadrul ediției emisiunii informative de la ora 15.00, a fost prezentată publicului cu încălcarea principiilor informării corecte impuse de dispozițiile art. 64 alin. 1 lit. a și b din Codul audiovizualului.

Conform dispozițiilor invocate, în virtutea dreptului fundamental al publicului la informare, furnizorii de servicii media audiovizuale trebuie să respecte următoarele principii:

- a) asigurarea unei distincții clare între fapte și opinii;
- b) informarea cu privire la un subiect, fapt sau eveniment să fie corectă, verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință.

Astfel, în urma analizării modului de difuzare și a conținutului audiovizual prezentat către public, membrii Consiliului au constatat că afirmațiile și comentariile reporterului de la fața locului sau ale invitatului din studio nu au fost unele care să asigure o distincție clară între fapte și opinii, în condițiile în care punctele de vedere referitor la subiectul adus în atenția publicului au îmbrăcat forma unor acuzații factuale susceptibile a fi demonstrate, dar care nu au fost susținute cu dovezi, astfel încât să fie asigurată informarea corectă a publicului. În acest sens, spre exemplu: **”Ucrainenii sfidează România”;** **”se draghează de câteva luni sau chiar de vara trecută”;** **”ne-au luat pământurile și care ne spun că sunt ale lor, nu au nicio treabă să spună lucrul ăsta”;** **”spun că noi am venit peste ei”;** **”au terorizat românii de-a lungul timpului”;** **”Asta este Uniunea Europeană în care noi suntem parte. Președintele, cu spatele la zid, Guvernul e cu spatele la zid, ministerele îs cu spatele la zid, pentru că de la Comisia Europeană li s-a dat verde.”**

Totodată, Consiliul a avut în vedere că modul de prezentare al punctelor de vedere ce au dat conținut știrii, nu a asigurat o informare corectă, verificată și imparțială a publicului, comentariile participanților la discutarea subiectului privitor la dragarea Canalului Bâstroe inducând ideea că această acțiune este una profund viciată și ilegală, care nu ține cont de nici o regulă, care, cu acordul Comisiei Europene, provoacă mari și nejustificate daune României, prin *distrugerea Deltei Dunării*, conform titlurilor: **DISTRUGERILE DELTEI DUNĂRII, ... ANIMALELE RARE ÎN AGONIE .**

Spre exemplu: (...) **...credeți că dacă noi, în acest moment, spunem că avem în pericol Delta și că mor peștii, îi doare pe ..? Nu! Ce mi se pare mie interesant...(..)**

Unu: Comisia Europeană a știut. Doi: săpăturile se fac cu acordul Comisiei Europene, cu acordul Comisiei Europene, peste capul României. România nu a știut de aceste săpături mari. Trei: S-a dus la 10 metri acolo. Patru: România... nu interesează pe nimeni de România și de ce au românii. Asta este poziția Ucrainei și poziția Comisiei Europene, în acest moment. Atenție mare, problema se pune așa. În Ucraina mor 1000 de oameni pe zi, ceea ce nu este chiar real. Ce, pe voi vă interesează de mediu?...

Or, un astfel de comentariu nu este unul obiectiv, imparțial, care să informeze publicul telespectator, ci unul subiectiv, din perspectivă personală, care, în lipsa unor dovezi concrete, poate fi de natură să creeze o stare de nemulțumire cu privire la Ucraina și refugiații ucraineni, un sentiment de inechitate de tratament al României la nivel european.

Față de aceste aspecte, având în vedere nerespectarea de către radiodifuzor a prevederilor legale, ținând cont de criteriile de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au propus și au votat, cu

respectarea prevederilor art. 15 din aceeași lege, sancționarea acestuia cu somație publică.

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1 Radiodifuzorul S.C. RTV HD S.R.L., licența audiovizuală S-TV 281.7/09.06.2011 eliberată la 12.01.2023 și decizia de autorizare nr. 1779.2/26.01.2023 pentru serviciul de programe de televiziune ROMÂNIA TV, se sancționează cu somație publică de intrare în legalitate pentru încălcarea prevederilor art. 64 alin. (1) lit. a) și b) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului).

Art. 2 În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a Curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3 Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite pe postul ROMÂNIA TV, în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principala emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu somație publică postul ROMÂNIA TV, deoarece, o știre privind lucrările de dragare de către Ucraina a Canalului Bâstroe, difuzată în cadrul ediției emisiunii informative de la ora 15.00, din data de 25 februarie 2023, a fost prezentată publicului cu încălcarea principiilor informării corecte impuse de dispozițiile art. 64 din Codul audiovizualului.

Conform dispozițiilor invocate, în virtutea dreptului fundamental al publicului la informare, furnizorii de servicii media audiovizuale trebuie să asigure o distincție clară între fapte și opinii, iar informarea cu privire la un subiect, fapt sau eveniment să fie corectă, verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

MARIA MONICA GUBERNAT

Întocmit, Serviciul juridic,
reglementări și relații europene
Șef serviciu Dumitru Ciobanu